શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

C/o. શાહ ગોવિંદજી વીરમ, ફેક્ટરી કમ્પાઉન્ડ, મોંઢા રોડ, ઔરંગાબાદ - ૪૩૧ ૦૦૧

સમ્યગ્જ્ઞાન પ્રવેશિકા

◆◆◆ અભ્યાસક્રમ જવાબ પત્ર ◆◆◆

{૩}

એનરોલમેન્ટ નંબર

ગામ ____________

૨૦૧૯ — ઑગસ્ટ

વિદ્યાર્થીનું નામ ____________

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા

૧)	ધર્મશ્રવણ
૨)	જિનપૂજા
૩)	શુશ્રુષા
૪)	પાપભીરુતા
૫)	ઉત્સર્પિણી કાલ
૬)	નિસ્સીહી
૭)	વારાણસી
૮)	સૂક્ષ્મજીવ/એકેન્દ્રિય
૯)	ધર્માસ્તિકાય
૧૦)	અદેશ
૧૧)	મહાબલ રાજા
૧૨)	શરીર પર્યાપ્તિ
૧૩)	વિવેક
૧૪)	નિંદા-વિકથા
૧૫)	ધર્મ
૧૬)	કૃતજ્ઞતા
૧૭)	દુષમ-દુષમ
૧૮)	અચિત શબ્દ
૧૯)	સુમતિનાથ
૨૦)	દુર્જન

પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં

(૧)	સુષમ
(૨)	સાવદ્ય વ્યાપાર
(૩)	ધારણા
(૪)	સુવ્રત
(૫)	ગુણપક્ષપાત
(૬)	પુદ્ગલ સ્કંધ
(૭)	પૂરણ અને ગલન
(૮)	ભવિતવ્ય નો
(૯)	આહાર
(૧૦)	ભાવપૂજા.
(૧૧)	સત્સંગ
(૧૨)	પ્રદેશ
(૧૩)	સંઘભક્તિ
(૧૪)	બલાબલ ની
(૧૫)	ઉદ્યોત

(૫)	પુદ્ગલ
(૬)	પ્રદેશો
(૭)	સ્પર્શ
(૮)	અદૃશ્ય
(૯)	પ્રત્યેક
(૧૦)	લક્ષણ
(૧૧)	સમૂહ
(૧૨)	એક
(૧૩)	પાંચે
(૧૪)	~~[illegible]~~ સ્કંધ
(૧૫)	ચાર
(૧૬)	સ્થિર
(૧૭)	નિશ્ચય થી
(૧૮)	જ્યોતિ
(૧૯)	કરોડ
(૨૦)	મુહૂર્ત માં

પ્રશ્ન-૩ શબ્દનો અર્થ

(૧)	અજીવ
(૨)	દીવસ
(૩)	ભાષા
(૪)	સરખાભાગ

પ્રશ્ન-૪ જોડકાં જોડો

(૧)	૮	(૬)	૩
(૨)	૯	(૭)	૧૦
(૩)	૬	(૮)	૭
(૪)	૨	(૯)	૪
(૫)	૫	(૧૦)	૧

પ્રશ્ન-૫ સંખ્યામાં જવાબ

(૧)	૬ માસ
(૨)	૧૦
(૩)	૨૨
(૪)	૨૦ કો.કો.સા.
(૫)	૧૨
(૬)	30
(૭)	૫
(૮)	૭૨લાખપૂર્વ
(૯)	૧૦
(૧૦)	૪

પ્રશ્ન-૬ ✓ કે x		પ્રશ્ન-૭ આ વાક્ય ક્યા પાને છે તે નંબર	
(૧)	X	(૧)	૫
(૨)	✓	(૨)	૧૦
(૩)	X	(૩)	૬
(૪)	✓	(૪)	૧૬
(૫)	X	(૫)	૬
(૬)	✓	(૬)	૨૦
(૭)	X	(૭)	૧૫
(૮)	X	(૮)	૯
(૯)	X	(૯)	૭
(૧૦)	✓	(૧૦)	૧૭

પ્રિંટિગ ભૂલ ના લીધે અથવા અમારા થી રહેલ ભૂલના લીધે વિદ્યાર્થીઓ ને જે તકલીફ પડે છે. એના માટે ક્ષમાપ્રાર્થી છીયે. એવા સંજોગો માં વિદ્યાર્થી ને એનો પૂરો માર્ક આપવા માં આવે છે.

રીમાર્ક ____________ તપાસનારની સહી ____________

પ્રશ્ન - ૮

૧. જીવો-જીવવા દો – આપણી બેદરકારીથી આપણે અનેકોનાં પ્રાણોને હરીએ છીએ. અને સાવધાની અભયદાન પણ આપે છે. બીજા જીવોનાં દુઃખને દૂર કરવા દયાનો ગુણ અપનાવવો પડશે. દયા હોય ત્યાં જ ધર્મ હોય. ધર્મ જ જીવને સ્વાર્થમાંથી પરમાર્થ તરફ લઈ જાય છે. માનવ જીવન જીવવા તથા બીજાને જીવાડવા માટે પણ છે. દુઃખમાં સબડતા જીવોને સહાય કરી સુખી બનાવવામાં દયાનો ગુણ જ કામ કરે છે. દયાનો ગુણ લાવવા માટે હૃદયમાં કોમળતા લાવવી પડશે.

૨. માનવ-જીવનની મહાનતા વિવેક અને વિશેષ જ્ઞાનને મેળવવા માટે અપ્રમત્ત પુરુષાર્થ કરવામાં છે. વિવેક વિનાનાં બધાં ગુણો એકડા વિનાનાં મીંડા જેવા છે. વિવેક વિનાનું જીવન પશુ સમાન છે. આવા માનવ-જીવનની કોઈ કિંમત નથી. માનવીની પરીક્ષા તેના ગુણોથી થાય છે. માનવ જીવનને ધન્ય-સફળ બનાવવા જીવનમાં પાપ-ભીરૂતા ના ગુણને પણ વિકસાવવો જોઈએ. વિશેષજ્ઞતાનો સ્વામી કદી ખોટા રસ્તે જાય નહીં.

3. ઉદારતા, ગંભીરતા, ધીરતા, વીરતા, પરોપકારીતા, નમ્રતા, કૃતજ્ઞતા જેવા ગુણો શિષ્ટ પુરુષમાં હોય છે. 'ઉત્તમનાં ગુણ ગાવતાં, ગુણ આવે નિજ અંગ.' ગુણીજનોનાં ગુણોની પ્રશંસા કરવાથી જ આપણા જીવનમાં ગુણ પ્રગટ થાય છે. દાસ ક્યાંય પણ નાનું સુકૃત જોવા મળે તો તેની ખૂબ પ્રશંસા કરવી, તેનાથી જ આપણામાં શિષ્ટાચારનું પાલન કરવાનું અદ્‌ભુત બળ મળશે. જેને પોતાનું જીવન ઉત્તમ ગુણોથી ગુલાબ જેવું મઘમઘતું બનાવવું હોય તેને 'શિષ્ટાચાર પ્રશંસા' ના ગુણને અપનાવવો જ પડે.

૪. જેનાં કણસલાં, ગાંઠો, નસો ગુપ્ત હોય, જેના ભાંગવાથી બે સરખાં ભાગ થાય, જેમાં તાંતણા ના હોય, છેદીને વાવીએ તો ફરી ઉગે તે સાધારણ વનસ્પતિકાય કહેવાય. આને અનંતકાય પણ કહેવાય. ઉ.દા. બટાટા, કાંદા, બીટ. સાધારણને એનાં ધાર્યાં બે કટકા સંભવી શકે છે. નાનો ટુકડો પણ વાવવાથી ફરી ઉગે છે. આના સૂક્ષ્મ જીવો ચૌદ રાજલોકમાં ભરેલાં છે. એ અદૃશ્ય હોવાથી ચર્મચક્ષુથી દેખાતા નથી. તેમનું આયુષ્ય એક અંતર્મુહૂર્ત જ છે. સૂક્ષ્મ અને બાદર બે પ્રકારનાં હોય છે.

૫. કાનથી પંચેન્દ્રિયપણું મળ્યું તો તેનો ઉપયોગ ધર્મશ્રવણ માટે કરવો જોઈએ. તેનાથી કર્મ-ધર્મનો ભેદ પરખાય, જડ-ચેતનનો મર્મ સમજાય, સમતા-સંતોષ, સદાચારના ગુણો જીવનમાં પ્ર... અનાદિના આત્માના પરિભ્રમણનો અને ચાર ગતિમય સંસારથી છૂટવાનો ભાવ જાગે. દાન, શીલ, તપ ભાવમાં પ્રવૃત્તિ થાય. કેવળજ્ઞાન અને મોક્ષનાં પાયામાં ધર્મશ્રવણનો ગુણ મહાન છે. ધર્મશ્રવણ દ્વારા જ જંબુસ્વામી અને ચંડકૌશિકનો આત્મા મગ્ન થયો. સુયોગ્ય બુદ્ધિને કામે લગાડવાથી ધર્મશ્રવણ જીવનમાં સફળ બને.